

Прогноз фітосанітарного стану та рекомендації щодо захисту основних сільськогосподарських рослин в липні 2018 року

За даними управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області, високий температурний режим в липні прискорюватиме розвиток фітофагів, збільшуватиме шкідливість окремих комах, зокрема сисних, листогризучих та плодопошкоджуючих видів.

Інтенсивний розвиток хвороб у посівах технічних, овочевих культур та у плодкових насадженнях ймовірний за наявності краплинної вологи.

В липні очікується підвищений рівень чисельності та осередкової шкідливості листогризучих совок (гамми, капустяної, С-чорної, конюшинової, люцернової, інших видів). Проти гусениць використовують Альтекс, КЕ, Ампліго 150 ЗС, ФК, Белт 480 SC, КС, Версар, КЕ, Воліам Флексі 300 SC, КС, Децис ф-Люкс, 25 ЕС, КЕ, Драгун ЕС, КЕ, Ексірель СЕ, Золон 35, к.е., інші у рекомендованих нормах.

Сприятливими умовами для розвитку гусениць підгризаючих совок (**озима, оклична та совка іпсилон**) будуть температура 20-27°C та відносна вологість повітря 70-95%. Відбуватиметься заляльковування гусениць, яке за помірної зволоженості повітря триватиме 11-14 днів. Можливе утворення осередків високої чисельності гусениць (ЕПШ у буряках – 1-2, інших просапних – 3-8 екз. на кв.м). За вказаної чисельності шкідника застосовують суміші фосфорорганічних і піретроїдних препаратів у половинних нормах їх витрат. Кращі результати дають обробки у вечірні години, коли гусінь підгризаючих совок харчується рослинами. Інсектициди доцільніше застосовувати в період виплодження гусениць та появи їх другого віку, коли вони живляться відкрито і найбільш уразливі.

Хлібні клопи доживлюватимуться у незібраних посівах озимих та ярих **зернових колосових культур**, під валками скошених хлібів, на диких злаках, після чого відлітатимуть до місць зимівлі. У дозріваючих хлібах шкодитимуть **сисні** фітофаги – **злакова попелиця та пшеничний трипс**. Личинки трипсів закінчивши розвиток, опускатимуться в ґрунт на зимівлю. У злакових бур'янах та колосках ярих зернових культур розвиватимуться літні покоління **злакових мух (шведської)**. Личинки **хлібної п'явиці** завершуватимуть свій розвиток, заляльковуючись в ґрунті.

За сприятливих погодних умов на колосі триватиме розвиток **фузаріозу, септоріозу, гелмінтоспоріозу, альтернаріозу та оливкової плісені**. Для того, щоб не допустити втрат урожаю, його посівних і хлібопекарських якостей необхідно в стислі строки організувати проведення жнив. Це дасть змогу не тільки суттєво знизити пошкодженість зерна, а й обмежити чисельність шкідників і розвиток збудників хвороб.

В першу чергу в оптимальні стислі строки слід збирати прямим комбайнуванням, зернові з високою якістю зерна, а також ті, які найбільш заселені шкідниками і уражені хворобами, з негайним очищенням зерна та лушенням стерні.

Збирання насінневих ділянок проводять в оптимальні строки і в першу чергу із здорових посівів, а також необхідно провести швидку і якісну очистку, щоб запобігти його перезараженню збудниками хвороб в буртах і зерносховищах.

У липні в посівах **кукурудзи** триватиме **літ стеблового (кукурудзяного) метелика**, відкладання яєць, виплодження та живлення гусениць. В разі помірно теплої, вологої погоди (18-30°C та вологість понад 70%) відбуватиметься нормальна життєдіяльність всіх стадій фітофага та формування осередків високої чисельності та шкідливості гусениць. Зниження відносної вологості й аномально високі температури повітря зумовлять часткову або повну загибель яйцекладок та гусениць молодших віків.

На початку і під час масового відкладання яєць рекомендується випускати трихограму вогнивоочної форми не менше трьох разів з інтервалом 5-6 діб (період відкладання яєць самицями метелика залежно від температур триває 12-24 доби, а тривалість життя трихограми 4-5 діб). Обприскування посівів інсектицидами Ампліго 150 ЗС, ФК, 0,3-0,4 л/га, Белт 480 СС, КС, 0,1-0,15 л/га, Карате 050 ЕС, к.е., 0,2 л/га, Карате Зеон 050 СС, м.с., Піринексом Супер, КЕ, 0,75-1,25 л/га, Рубіном, КЕ, 0,2 л/га, іншими слід проводити за наявності понад 18% рослин з яйцекладками або 6-8% рослин з гусеницями стеблового кукурудзяного метелика.

У посівах кукурудзи розмножуватимуться **попелиці, совки**, із хвороб повсюди розвиватиметься **гельмінтоспоріоз**, осередково – **пухирчата та летуча сажки**.

За умов сухої, жаркої погоди липня в посівах **сої** шкодитимуть **клопи, павутинний кліщ, трипси, попелиця**, гусениці **листогризучих совок**. В деяких районах області (Снятинський район) можлива поява осередків шкідливості метеликів чортополохівки. Підвищена вологість повітря скрізь сприятиме поширенню **аскохітозу, пероноспорозу, церкоспорозу, бактеріальних хвороб**.

При виявленні перших ознак хвороб у фазу бутонізації – цвітіння на насінневих посівах сої рекомендується проводити обробку рослин розчинами дозволених фунгіцидів: Абакус, м.с., 1,5 л/га, Аканто плюс 28, КС, 0,75-1 л/га, Амістар Екстра, 280 СС, КС, 0,5-0,75 л/га, Бампер супер, КЕ, 0,8-1,5 л/га, Бенорад, ЗП, 1,5 кг/га, Імпакт К, КС, 0,8 л/га, Імпера Голд, КЕ, 0,8-1,5 л/га, Колосаль, КЕ, 1,0 л/га, Колосаль Про, МЕ, 0,4-0,6 л/га, Коронет 300 СС, КС, 0,6-0,8 л/га, Мерпан, ВГ, 2-2,5 кг/га, Фітал, РК, 2,5-3 л/га, Фортеця Тотал ЕС, КЕ, 1,0 л/га. Під час формування бобів, за надпорогової чисельності шкідників (акацієва вогнівка – 1-2 гусениці на кв.м, листогризучі совки – 1-3 гусениці на кв.м, бульбочкові довгоносики – 50-60 жуків на кв.м) проводять обприскування посівів інсектицидами: Актеллік 500 ЕС, КЕ, 1,2-2,0 л/га, Золон, к.е., 2,5-3 л/га, Бі-58 новий, к.е., 0,5-1 л/га, Балазо 100, КЕ, 0,2-0,3 л/га, Борей, КС, 0,1-0,14 л/га, Вантекс, М.с., 0,1 л/га, Версар, КЕ, 0,5-0,7 л/га, Вертимек 018 ЕС, 0,6-1 л/га, Данадим мікс, КЕ, 0,8-1,5 л/га, Драгун, к.е., 2,5 л/га, Коннект 112,5 СС, КС, Шаман, КЕ, 0,75-1,0 л/га. В разі заселення понад 10% рослин **павутинним кліщем** посіви обробляють препаратами: Антикліщ макс, КЕ, 0,8-1,0 л/га, Аполло, КС, 0,3-0,5 л/га, Енвідор 240 СС, КС, 0,4-0,5 л/га, Масаї, ЗП, 0,4-0,8 кг/га, Ніссоран, ЗП, 0,4-0,5, кг/га, Омайт 57%, ЕВ, 1,2-1,4 л/га, Ортус, КС, 0,7-1,15 л/га.

У посівах **соняшника** наростатиме чисельність сисних комах: **попелиці, клопів, трипсів, цикадок**, пошкодження яких може призвести до некрозу тканин, зниженню якості врожаю. Вогнищами спостерігатиметься пошкодження рослин гусеницями **підгризаючих і листогризучих совок**. Тепла погода з частими дощами і рясними росами сприятиме розвитку та поширенню **гнилей, пероноспорозу, фомозу, іржі, септоріозу**.

Захищають соняшник перед цвітінням в разі заселення попелицями (ЕПШ 20% рослин і наявності на кожній 40-50 екз. при відсутності ентомофагів), клопами (ЕПШ 2 екз. на кошик): Фуфаномом, 57% к.е., 0,6 л/га, Енжіо, к.с., 0,18 л/га, Піринексом супер, КЕ, 0,75-1,25 л/га. Першу обробку посівів проводять на початку цвітіння, другу – через 14 днів після першої. За умов очікування епіфітотії гнилей кошиків

захищають посіви соняшника фунгіцидами: Аканто, КС, 1 л/га, Альфа – Стандарт, КС, 1,5 л/га, Бар-кот-5, КС, 0,5 л/га, Дерозал 500 SC, КС, 0,5 л/га, Замір, ЕВ, 1-1,5 л/га, Карбен, КС, 1,5 л/га, Консенто 450 SC, КС, 1,7-2 л/га, Коронет 300 SC, КС, 0,6-0,8 л/га, Танос 50, в.г., 0,4-0,6 кг/га та інші. Проти несправжньої борошнистої роси застосовують Аканто плюс 28, КС, 0,5-1 л/га, Амістар Екстра 280 SC, КС, 0,75-1 л/га, Голдазім 500, КС, 1,5 л/га, Ефатол, з.п., 2,0 кг/га та інші.

У плантаціях **картоплі**, томатів, інших пасльонових культур шкодитимуть жуки і личинки колорадського жука другого покоління, відбуватиметься спарювання та відкладання яєць. За умов жаркої погоди липня розвиток всіх стадій фітофага прискорюватиметься, відповідно зросте шкідливість жука у посівах середніх і пізніх сортів картоплі. Захищають посіви картоплі обприскуванням одним із інсектицидів згідно «Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні» (див. Прогноз на червень).

У липні **капусту** скрізь пошкоджуватимуть гусениці **капустяної совки, біланів, молі** та **попелиця**. За надпорогової чисельності (5 гусениць капустяної совки на кожну з 5% і більше заселених рослин пізньої капусти), застосовують рекомендовані інсектициди. В разі заселення капустяною попелицею (ЕПШ -5-10% заселених рослин) – обприскують одним з препаратів: Децис профі, в.г., 0,035 кг/га, Золон 35, к.е., 1,6-2 л/га, Ексірель, СЕ, 0,5-1,0 л/га (разом з прилипачем), Редан 22 ЕС, КС, 1-1,5 л/га, Тіара, ВГ, 0,08 кг/га, Ф'юрі, в.е., 0,1-0,15 л/га, Актара 25, в.г., 0,07-0,09 кг/га, іншими.

Розвиток **фітофторозу, альтернаріозу** картоплі та томатів, залежатиме від погодних умов. Тепла, волога погода та рясні роси сприятимуть розвитку та поширенню хвороб. В разі дощів, різких перепадів денних і нічних температур зростатиме ураження баштанних культур **бактеріозом, пероноспорозом, антракнозом**, іншими хворобами. Вказані погодні умови сприятимуть розвитку пероноспорозу цибулі.

Для оздоровлення картоплі, томатів від комплексу хвороб застосовують Акробат МЦ, в.г., 2 кг/га, Антракол 70 WP, ЗП, 2,0 кг/га, Арева Голд, ВГ, 1,8-2,0 кг/га, Блу бордо, ВГ, 2,5-6,25 кг/га, Дитан М-45, ЗП, 1,2-1,6 кг/га, Квадріс 250 SC, к.с., 0,6 л/га, Ридоміл Голд МЦ, 68 WG, в.г., 2,5 кг/га, Татту, к.с., 2-3 л/га, інші, **огірків, цибулі** – Альетт, з.п., 2 кг/га, Акробат МЦ, в.г., 2 кг/га, Ридоміл Голд МЦ, з.п., 2,5 кг/га, Квадріс, к.с., 0,6 л/га інші препарати.

У **плодових насадженнях** розвиватиметься друге покоління яблуневої плодожерки, гусениці якої пошкоджуватимуть плоди яблуні середніх та пізніх сортів та продовжуватиметься розвиток I-го покоління фітофага. Значної шкоди яблунева плодожерка завдаватиме передусім незахищеним садам.

Скрізь у зерняткових і кісточкових садах наростатиме чисельність **сисних шкідників** (попелиць, кліщів, медяниці, щитівок), які висмоктуючи соки, виснажуватимуть дерева і знижуватимуть врожай. У липні відбуватиметься літ і відкладання яєць метеликами яблуневої горностаєвої молі та розанової листокрутки.

Посушлива жарка погода сприятиме розвитку **борошнистої роси**, передусім на сприйнятливих сортах. Масовий розвиток парші яблуні й груші, моніліозу, клястероспоріозу, кокомікозу, кучерявості листків персика відбуватиметься за теплої погоди з частими дощами та росами.

Зерняткові культури захищають не раніше втрати токсичності пестицидів попереднього обприскування, за відлову феромонною пасткою 3 і більше метеликів за 7 днів обробляють Матчем 050 ЕС, к.е., 1 л/га, Нурелом-Д, к.е., 1-1,5 л/га або іншими інсектицидами з додаванням Терселу, в.г., 2-2,5 кг/га, Дітану М-45, з.п., 3 кг/га, Мерпану, ВГ, 2,5 кг/га проти парші та Топазу 100 ЕС, КЕ, 0,4 л/га, Імпакту 25

SC, к.с., 0,1-0,15 л/га, Кумулюсу ДФ, в.г., 6 кг/га, чи Тіовіту Джет 80 WG, в.г., 5-8 кг/га проти **борошнистої роси**. Кісточкові насадження відразу після збирання врожаю і ще двічі, з інтервалом 12 днів, проти кокомікозу обробляють Хорусом 75 WG, ВГ, 0,25-0,3 л/га або Топсіном М, з.п., 1 кг/га, дотримуючись чергування препаратів.

Застосовуючи засоби захисту рослин слід пам'ятати, що для кожного пестициду є певний строк останньої обробки в днях до збирання врожаю.

Обробки сільськогосподарських культур при високих температурах повітря (вище + 25°C) проводити в ранішні та вечірні години при суворому дотриманні техніки безпеки, санітарних норм.

Н.Романова (0342) 51-13-89